

Linda Kotisová:

Proměny oblastního divadla repertoárového typu (Městské divadlo v Mostě 1985 – 1995)

Nechci hned v úvodu mrzoutsky lamentovat a profesorsky mentorovat, ale neodpustím si poznámku na adresu těch, kdo k termínu odevzdání práce přistupují poněkud ležerněji: na poctivé a užitečné práci Lindy Kotisové o MD Most v přelomových letech 1985 – 1995 je totiž možné demonstrovat, obrazně řečeno, blahodárnost včasného početí. Když mi autorka poprvé někdy v červnu a pak během července zasílala jednotlivé kapitoly, byl jsem, teď už to můžu říct, dost zděšen: nekritické, ba fandovské podléhání dobovým dokumentům, včetně jejich nesnesitelného slovníku, takže chvílemi text jakoby vyšel z PR oddělení divadla, období předlistopadové popsáno PR slovníkem předlistopadovým, období polistopadové PR slovníkem porevolučním, ale tón reklamně-propagačního letáčku zůstával, tro vše měnilo chvílemi text v jakýsi regionálně-patriotický bedekr „cestovky“ nejen po mosteckém divadle, ale málem po celé mostecké pánvi a její historii. Megalomanské rozměry divadla (dle mého upřímného přesvědčení jednoho z nejpříšernějších v zemi) a zejména hlediště byly autorkou nazývány „útulnými“, gramatických chyb, anakolutů, pleonasmů, chybným pádů, čárek, velkých a malých písmen bylo nepřeberně. A stylisticky se i tato práce – jako bohužel četné jiné - vyžívala v oblíbených pasivních „vyvíňujících“ vazbách typu „došlo k“ („Došlo k zahájení...“ „Došlo k demolici...“ „Došlo k ukončení...“, „Došlo k angažování...“, „Došlo premiéře...“, takže u mě při čtení málem „došlo ke kolapsu“). A skoro všechno tu v Mostě – opět jako v řadě dalších diplomek - bylo najednou „zásadní“, a třeba i 3x na jedné straně, čímž se nadužívaný výraz mimochodem devaluje a sémanticky vyprazdňuje (jakoby čeština nedisponovala – případ od případu - přesněji rozlišujícími kladnými adjektivy typu „významný“, „přelomový“, „důležitý“, „podstatný“, „výrazný“, „rozhodující“, „nevratný“, „osudový“, „klíčový“ atd.). Že čeština disponuje také vidy (tj. v přítomném čase se autorka „soustřeďuje“, a v minulém „soustřeďovala“, nikoli že se vždy a všude „soustředí“) a že nelze ve slovesných tvarech v rámci jednoho odstavce libovolně skákat z budoucnosti do minulosti a k přítomnosti (tedy „práce se soustředí...“ a vzápětí „práce se věnovala“ atd.), to také ani zdaleka nebyl pouze problém Lindy Kotisové.

Ale autorka se nad mými často neartikulovanými výkřiky po straně jejího textu kupodivu vůbec neurážela, brala si z nich své, a najednou se v dalších a dalších verzích počal vylupovat poctivě, místy i kriticky a soudně napsaný příběh jednoho divadla ve zdevastovaném městě, s několikrát přerušenou kulturní tradicí a pamětí, a k tomu i neustálý příběh souboje s časem (před- i polistopadovým) a daným, opravdu ne-útulným prostorem.

Do jaké míry se autorce tento příběh podařilo dotáhnout do zdárného konce (určitě by v přehledové práci tohoto typu neměl chybět i závěrečný soupis repertoáru v daném desetiletí), to necht' posoudí jiné, nezúčastněné oči. Z mého hlediska už práce i ve stávající verzi kritéria magisterské diplomní práce splňuje, a hodnotím ji předběžně jako velmi dobrou.

Prof.PhDr. Vladimír Just CSc.